

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
ved Fylkeslegen
fmoapostmottak@fylkesmannen.no

Kristiansand 6.2.2015

Bekymringsmelding om legevirkosomhet ved klinikken RevitaMed i Oslo

Jeg vil med dette melde til Fylkeslegen en bekymring om legevirkosomheten ved den private medisinske klinikken [RevitaMed](#) i Oslo. Klinikken tilbyr hyperbar oksygenbehandling (HBOT), altså opphold i trykkammer med forhøyet oksygentrykk. Ansvarlig lege ved og deleier av klinikken er **Svetislav Mitic**, som presenterer seg som «spesialist i ØNH/HBOT».

Bekymringen gjelder bruk av hyperbar oksygenbehandling ved tilstander der det ikke er noen dokumentasjon for at behandlingen virker.

Hyperbar oksygenbehandling

Hyperbar oksygenbehandling har etablert plass i behandlingen av noen få, veldefinerte tilstander. Dekompresjonssykdom hos dykkere er kanskje den mest kjente. Andre tilstander er luftembolisme, kullosforgiftning og visse brannskader. USAs legemiddelmyndighet [FDA har godkjent behandlingen](#) for tretten tilstander, etter faglig innspill fra blant andre [Undersea and Hyperbaric Medical Society](#) i USA.

I Norge har Haukeland Universitetssjukehus [landsfunksjon for elektiv hyperbar oksygenbehandling](#) og tilbyr behandlingen for [en rekke tilstander](#); i hovedsak de samme som er godkjent i USA. Det foregår forskning over hele verden for å finne ut om behandlingen kan ha nytte ved andre tilstander.

I USA har det det siste tiåret dukket opp en rekke private klinikker som bruker HBOT i behandlingen av en rekke kroniske sykdommer, som Alzheimers sykdom, autisme, cerebral parese, hjertesykdommer, multipel sklerose, Parkinsons sykdom og, selvfølgelig, «kronisk Lyme borreliose». [FDA advarer publikum](#) mot slik behandling.

RevitaMed

RevitaMed ser ut til å være den første norske privatklinikken av denne typen. Ifølge markedsføringen på hjemmesiden kan pasienter henvende seg direkte for behandling, og det opplyses at behandlingen har [følgende effekter](#):

*«Reduserer tretthet og stress følelse
Reduserer fortidlig aldrings forandringer
Reduserer forvirring ved alder og demens
Bedrer kognitive funksjoner og hukommelse
Reduserer hud aldring
Øker følelse av velvære
Reduserer depresjons symptomer
Bedrer symptomer på søvnløshet
Øker immunforsvar*

Naturlig detoks med oksygen
Bedrer fysiske og idretts prestasjoner»

Videre listes [svært mange kroniske sykdommer](#) der pasienten skal ha effekt, herunder kronisk utmattelsessyndrom, fibromyalgi, multippel sklerose, migrene, revmatoid artritt, nevroborreliose, traumatisk hjerneskade, depresjon, posttraumatisk stresssykdom, demens, autisme og ADHD.

Videre anbefales HBOT som [forebyggende behandling](#) for forretningsfolk:

«Hyperbar Oksygenbehandling hos friske eller relativt friske mennesker er i dag akseptert som en effektiv måte å forebygge forekomsten av alvorlige sykdommer og bevare balansen av kroppsfunksjoner.»

HBOT skal ha også [effekt mot aldring](#) ifølge markedsføringen:

«Spørsmålet i vår tid er hvorvidt det er noe slikt som "normal" aldring. Enorm forurensning av luft, mat, miljø, allestedsnærværende eksponering for bil eksos, passiv røyking og karbonmonoksid, tungmetaller, dental amalgam, vaksiner, anestesi, kjemikalier, tilsetningsstoffer i mat, osv., forårsaker at vi alle eldes raskere. Hvis dette er sant, kunne alle dra nytte av de styrkende effektene av HBOT.

Det er dokumentert fra russerne som brukte HBOT hos slagpasienter at dette resulterte i en redusert forekomst av tilbakevendende slag. HBOT har vist seg å påvirke avgiftning og dempe betennelse. De fleste av våre kroniske sykdommer blir nå anerkjent å være forårsaket av en kronisk betennelse. Når du begynner å legge opp alle disse gunstige effektene av hyperbar oksygen og kombinere dem med de mange andre dokumenterte effekter av HBOT er det tydelig at hyperbaroksygen kan ha anti aging effekt.»

Ifølge [informasjonen til andre leger](#), som altså oppfordres til å henvise pasienter til RevitaMed, kan terapieresistente pasienter med blant andre følgende lidelser henvises:

- «Utmattelse, energiløshet, reaktiv depresjon
- hodepine, spennings hodepine, migrene
- rygg og leddsmerter og stivhet,
- Residiverende infeksjoner
- Immunsvikt pasienter
- Fibromyalgi
- MS, ME, Lyme
- Crohn`s sykdom osv.»

Behandlingsbehovet opplyses å være:

«Den gjennomsnittlige pasient krever vanligvis 5-40 behandlinger, som hver varer fra 60 til 120 minutter.»

Etter de [prisene som er oppgitt](#), betyr dette at gjennomsnittspasienten betaler et sted mellom 6 000 og 80 000 kroner for behandlingen.

Juridisk grunnlag

Jeg er kjent med at Helsetilsynets direktør Jan Fredrik Andresen i intervju i [Fysioterapeuten nr 11, 2014](#) uttalte blant annet:

«Vi understreker at helsepersonell ikke skal tilby udokumentert behandling.»

«Vi er imidlertid svært lite begeistret over at pasienter møtes av helsepersonell som tilbyr udokumentert alternativ behandling. Det hadde vært mye ryddigere om de sa fra seg autorisasjonen for å starte som alternative behandlere på heltid.»

På hjemmesiden går det klart fram at behandlingen ved RevitaMed drives av en lege. Dette må antas å være med på å gi virksomheten en større seriøsitet blant potensielle brukere. Virksomheten må derfor reguleres av helsepersonelloven og ikke av Lov om alternativ behandling. Det betyr at forsvarlighetskravet i helsepersonelloven § 4 må legges til grunn for den ansvarlige legens og eventuelt annet helsepersonells virke ved RevitaMed-klinikken.

Videre må virksomheten følge kravene i helsepersonelloven §13 om «forsvarlig, nøktern og saklig» markedsføring av sine helsetjenester.

Medisinsk uforsvarlig?

Så vidt jeg kan forstå, må det være medisinsk uforsvarlig å benytte hyperbar oksygenbehandling (utenfor forskningsprosjekter) ved tilstander der behandlingen ikke har dokumentert effekt. Pasienten utsettes for høye kostnader og faren for bivirkninger uten noen kjent nytte. Det kan også være fare for at pasienten avbryter eller går glipp av annen behandling.

Jeg må selvsagt ta forbehold om at jeg ikke har møtt eller snakket med noen pasienter ved klinikken eller med dens ansvarlige lege. Jeg vet ikke om man faktisk har benyttet HBOT ved de tilstandene som omtales som indikasjoner på hjemmesiden. **Markedsføringen gir imidlertid klart inntrykk av en vilje til og en intensjon om å benytte behandlingen ved mange tilstander der det ikke finnes dokumentasjon for effekt.**

Jeg synes markedsføringen i seg selv er så bekymringsfull at Fylkeslegen bør undersøke virksomheten ved RevitaMed nærmere.

Vennlig hilsen

Preben Aavitsland
lege, epidemiolog